

DOI: 10.58423/2786-6742/2026-12-361-372

УДК 336.26

Андрій ТИМОШЕНКО

доктор економічних наук,
проректор з фінансово-економічних питань
Європейського університету
м. Київ, Україна

ORCID ID: [0009-0009-8950-8241](https://orcid.org/0009-0009-8950-8241)

Scopus Author ID: [59734957500](https://orcid.org/59734957500)

e-mail: office@e-u.edu.ua

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ОПОДАТКУВАННЯ ІТ-БІЗНЕСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Анотація. Стрімка еволюція цифрової економіки, зростання ролі платформних бізнес-моделей, інтенсивний розвиток електронної комерції та зміна природи створення доданої вартості формують нові виклики для податкових систем держав. Відсутність фізичної присутності постачальників, використання цифрових інтерфейсів, транскордонний характер електронних послуг і масштабна мобільність цифрових активів зумовлюють потребу у переосмисленні традиційних механізмів оподаткування та переході до моделей, заснованих на місці споживання, а не постачання. Метою дослідження є теоретико-методологічне обґрунтування сучасних підходів до оподаткування цифрових послуг у країнах Європейського Союзу та Україні, аналіз впроваджених фіскальних інструментів і виявлення проблемних зон їх гармонізації з глобальними ініціативами ОЕСР, зокрема Pillar One. У статті узагальнено тенденції розвитку цифрової економіки, досліджено масштаби поширення електронних продажів та структурні відмінності між веб-продажами й EDI-операціями, проаналізовано моделі цифрових податків у країнах ЄС та ключові параметри їх застосування. Розкрито зміст нормативних змін українського податкового законодавства, включно з режимом Дія Сіті та впровадженням ПДВ для нерезидентів, що надають цифрові послуги. Обґрунтовано, що результативність цифрового оподаткування визначається не лише рівнем податкових ставок, а й ефективністю контролю за транскордонними транзакціями, функціонуванням системи CESOP, прозорістю платіжних даних та адаптивністю податкових регуляторів до нових цифрових моделей. Показано, що нерозв'язаними залишаються питання оподаткування криптовалютних операцій та визначення місця створення вартості у віртуальному середовищі. Результати дослідження формують концептуальну основу для удосконалення податкової політики України, гармонізації з європейськими стандартами та розроблення сучасної архітектури цифрового оподаткування в умовах глобальної трансформації економіки. Особливу увагу приділено необхідності побудови гнучких механізмів податкової адаптації, здатних реагувати на появу нових цифрових продуктів і технологічних рішень.

Ключові слова: цифрова економіка, цифрові податки, електронні послуги, ПДВ для нерезидентів, Дія Сіті, електронна комерція, транскордонне оподаткування.

JEL Classification: I23, I25, L26, G21, G22, G32, Q02

This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)

Absztrakt. A digitális gazdaság gyors ütemű evolúciója, a platformalapú üzleti modellek szerepének erősödése, az e-kereskedelem intenzív bővülése és a hozzáadottérték-teremtés természetének átalakulása új kihívásokat állít az államok adórendszerei elé. A szolgáltatók fizikai jelenlétének hiánya, a digitális interfészek alkalmazása, az elektronikus szolgáltatások határokon átnyúló jellege, valamint a digitális eszközök nagyfokú mobilitása szükségessé teszi a hagyományos adóztatási mechanizmusok újragondolását és a kínálati (teljesítési) hely helyett a fogyasztás helyére épülő modellek felé való elmozdulást. A kutatás célja a digitális szolgáltatások adóztatásának korszerű megközelítéseihez kapcsolódó elméleti és módszertani keretek megalapozása az Európai Unióban és Ukrajnában, a bevezetett fiskális eszközök elemzése, valamint a globális – különösen az OECD – kezdeményezésekkel (így a Pillar One-nal) való harmonizáció problématerületeinek azonosítása. A tanulmány összegzi a digitális gazdaság fejlődési tendenciáit, vizsgálja az elektronikus értékesítések terjedésének léptékét és a webes értékesítések, illetve az EDI-alapú tranzakciók közötti szerkezeti különbségeket, továbbá elemzi az EU-tagállamokban alkalmazott digitális adómodelleket és azok főbb paramétereit. Bemutatja az ukrán adójogszabályi változások tartalmát, beleértve a Дія Сімі (Diia City) speciális rezsimet és a digitális szolgáltatásokat nyújtó nem rezidensek ÁFA-kötelezettségének bevezetését. A szerző rámutat arra, hogy a digitális adóztatás eredményességét nem kizárólag az adókulcsok szintje határozza meg, hanem a határokon átnyúló tranzakciók ellenőrzésének hatékonysága, a CESOP-rendszer működése, a fizetési adatok átláthatósága, valamint az adóhatóságok alkalmazkodóképessége az új digitális üzleti modellekhez. A tanulmány szerint továbbra is megoldatlan kérdés a kriptovaluta-tranzakciók adóztatása, illetve a virtuális környezetben történő értékteremtés helyének meghatározása. A kutatási eredmények konceptuális alapot nyújtanak Ukrajna adópolitikájának továbbfejlesztéséhez, az európai standardokkal való harmonizációhoz, valamint a digitális adóztatás korszerű „architektúrájának” kialakításához a világgazdaság átfogó átalakulásának körülményei között. A tanulmány külön hangsúlyt helyez a rugalmas, adaptív adópolitikai mechanizmusok kiépítésének szükségességére, amelyek képesek reagálni az új digitális termékek és technológiai megoldások megjelenésére.

Kulcsszavak: digitális gazdaság, digitális adók, elektronikus szolgáltatások, nem rezidensek ÁFA-ja, Дія Сімі (Diia City), e-kereskedelem, határokon átnyúló adóztatás.

Abstract. The rapid evolution of the digital economy, the growing role of platform business models, the intensive development of e-commerce, and changes in the nature of value creation generate new challenges for national tax systems. The lack of physical presence of suppliers, the use of digital interfaces, the cross-border nature of electronic services, and the large-scale mobility of digital assets necessitate a rethinking of traditional taxation mechanisms and a transition to models based on the place of consumption rather than supply. The aim of the research is to provide a theoretical and methodological justification for contemporary approaches to the taxation of digital services in the European Union countries and Ukraine, to analyze the implemented fiscal instruments, and to identify problem areas in their harmonization with global OECD initiatives, in particular Pillar One. The article summarizes trends in the development of the digital economy, examines the scale of electronic sales and structural differences between web sales and EDI operations, and analyzes digital tax models in EU countries and key parameters for their application. The content of regulatory changes in Ukrainian tax legislation is disclosed, including the Diia City regime and the introduction of VAT for non-residents providing digital services. It is substantiated that the performance of digital taxation is determined not only by the level of tax rates, but also by the effectiveness of cross-border transaction control, the functioning of the CESOP system, the transparency of payment data, and the adaptability of tax regulators to new digital models. It has been shown that issues of taxation of cryptocurrency transactions and determination of the place of value creation in the virtual environment remain unresolved. The research results form a conceptual basis for improving Ukraine's tax policy, harmonization with European standards, and the development of a modern digital taxation architecture in the context of global economic transformation. Particular attention is

paid to the need to develop flexible tax adaptation mechanisms capable of responding to the emergence of new digital products and technological solutions.

Keywords: *digital economy, digital taxes, electronic services, VAT for non-residents, Diia City, e-commerce, cross-border taxation.*

Постановка проблеми. Стрімкий розвиток цифрових технологій посилює їхній вплив на економічні процеси, суспільні взаємодії та діяльність державного сектору, формуючи нову логіку функціонування інноваційної економіки. За даними аналітичного дослідження IDC-A, на цифрову економіку припадало близько 15 % світового ВВП у номінальному виразі (приблизно 16 трлн дол. США) у 2024 році. У країнах Африки, наприклад, зростання проникнення мобільного broadband на 10 % корелює зі зростанням ВВП на особу приблизно на 2,5 % [1]. Прийняття «Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України до 2030 року» у 2024 році визначило ключові напрями трансформації цифрового середовища держави та заклало основу для формування сучасної цифрової екосистеми, орієнтованої на взаємодію секторів, інноваційність і сталий розвиток [2]. З кожним роком інформаційні технології дедалі активніше впливають як на макроекономічні показники, так і на повсякденне життя громадян, роблячи цифровізацію одним із центральних чинників модернізації державного управління та економічного зростання.

Поширення ІТ-технологій у ключових сферах діяльності держави та бізнесу потребує застосування дієвих правових і економічних механізмів, серед яких особливе місце посідає податкове стимулювання. Цифрова економіка трансформує традиційні підходи до оподаткування, адже сучасні цифрові компанії функціонують глобально, часто без фізичної присутності в юрисдикціях, де створюється економічна цінність. Це формує низку нових викликів для податкових систем, розроблених у період до появи сучасних цифрових технологій, та актуалізує потребу в оновленні підходів до регулювання цифрових бізнес-моделей.

Однією з ключових проблем є відсутність у більшості національних податкових систем положень щодо оподаткування діяльності компаній, що ґрунтується на цифрових нематеріальних активах, вартість яких складно оцінити за допомогою традиційних методик фінансового, управлінського та бухгалтерського обліку. Така ситуація створює нерівні умови конкуренції та призводить до зниження податкових надходжень, оскільки значна частина цифрової діяльності переміщується у віртуальний простір, де чинні механізми контролю та адміністрування виявляються недостатніми [3;4].

Актуальність дослідження підсилюється тим, що питання ефективного оподаткування цифрової економіки досі є недостатньо опрацьованим у вітчизняній та міжнародній економічній літературі. Незважаючи на зростання обсягів цифрових трансакцій і появу нових бізнес-моделей, наукове осмислення цього процесу лише формується, що створює потребу у глибокому аналізі сучасних викликів і можливостей у сфері податкового регулювання [5, с. 12].

Відтак, дослідження механізмів оподаткування цифрових компаній є не лише теоретично значущим, але й практично важливим для забезпечення стабільності, прозорості та ефективності національної податкової системи.

У цьому контексті розгляд проблеми оподаткування цифрової економіки є своєчасним, оскільки він дозволяє визначити перспективні напрями реформування податкової політики, адаптованої до викликів цифрової епохи. Стаття спрямована на дослідження сучасних передумов трансформації підходів до оподаткування цифрового сектору, аналіз нормативно-правових ініціатив та обґрунтування необхідності розроблення ефективних механізмів податкового регулювання, здатних забезпечити інноваційний розвиток цифрової економіки України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання цифрової трансформації фінансового сектору, ефективності регуляторної політики та модернізації інструментів державного впливу в економіці висвітлено у працях Ю. Тимошенко [3], С. Ткаленка, Р. Любачівської, Ю. Онопрієнко, Я. Стеценка та О. Петухової [4], Н. Бобро, Н. Васильєвої, С. Суворової, О. Головіної та Р. Гулінчука [5], Н. Бобро, Р. Лісової, О. Парфентьевої, В. Дмитровської та С. Кириленка [6], О. Єремян, Н. Стефанович [7], М. Милашко [8], Н. Прокопенка, П. Фененка та ін. [9], О. Гука, Л. Федевич, М. Ливдар, Л. Бушовської та А. Близнюк [10; 11] та ін. У зазначених дослідженнях систематизовано динаміку цифровізації фінансових ринків, оцінено ефективність податково-бюджетних та монетарних механізмів у цифровій економіці, виокремлено тенденції розвитку ІТ-сектору, електронних послуг, банківської діяльності та електронних фінансів, а також визначено ключові загрози і можливості для економічної стабільності та регуляторної спроможності держави в умовах цифрової трансформації.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значний науковий доробок у сфері оподаткування цифрової економіки, низка ключових аспектів залишається недостатньо дослідженою. Передусім ідеться про відсутність узгоджених підходів до визначення місця створення вартості в цифровому середовищі та механізмів справедливого розподілу податкових надходжень між юрисдикціями. Недостатньо опрацьованими залишаються питання взаємодії національних цифрових податків із глобальними ініціативами ОЕСР (Pillar One), а також оцінювання ефективності моделей оподаткування нових бізнес-моделей – платформ, стрімінгових сервісів, транскордонних електронних продажів. В українському контексті нерозв'язаними є проблеми практичної імплементації ПДВ для нерезидентів, впливу Дія Сіті на фіскальну систему та відсутність спеціального регулювання криптовалютних операцій, що зумовлює необхідність комплексного перегляду податкових підходів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є теоретичне узагальнення та аналіз механізмів оподаткування цифрової економіки в ЄС і Україні з урахуванням трансформації цифрових бізнес-моделей та глобальних регуляторних тенденцій. Для досягнення мети передбачено: проаналізувати масштаби цифровізації та зміни структури створення вартості;

охарактеризувати моделі цифрових податків у країнах ЄС; визначити особливості українського підходу до оподаткування цифрових послуг і діяльності нерезидентів; ідентифікувати проблемні зони гармонізації з міжнародними стандартами; обґрунтувати напрями вдосконалення національної системи цифрового оподаткування.

Виклад основного матеріалу дослідження. На даний момент 9 із 20 найбільших компаній світу – це цифрові компанії-гіганти, на долю яких припадає 54 % ринкової капіталізації, тоді як у 2006 р. у рейтингу топ-20 була лише одна цифрова компанія з часткою у 7 % загальної капіталізації [13]. Виторг найбільших цифрових компаній у Європейському Союзі зростає приблизно на 14 % щороку, тоді як у традиційних компаній – лише на 0,2 %, що підкреслює масштабну структурну перевагу цифрового сектора [13]. Таких результатів значною мірою було досягнуто за рахунок розширення доступу до високошвидкісного Інтернету та активного впровадження сучасних інформаційних технологій, зокрема Інтернету речей, штучного інтелекту, роботизації, віртуальної реальності, хмарних сервісів і технологій великих даних.

Прогрес цифрової економіки відіграє важливу роль у зміцненні конкурентоспроможності Європейського Союзу. ІКТ стрімко стають невід’ємною складовою діяльності підприємств, істотно впливаючи на організацію виробничих процесів, структуру надання послуг, внутрішню взаємодію та зовнішні канали комунікації.

У 2024 році переважна більшість підприємств ЄС з чисельністю від 10 працівників (95,36 %) використовували фіксоване широкопasmове з’єднання для доступу до Інтернету [12]. Для середніх та великих підприємств цей показник був ще вищим, оскільки майже всі вони повідомили про наявність стабільного фіксованого широкопasmового підключення (рис. 1).

Як бачимо із рис. 2, у 2024 році 23,83% підприємств у ЄС здійснювали продажі через електронну комерцію. Ці електронні продажі становили 19,12% від загального обороту, отриманого протягом 2024 року (рис. 2).

Хоча у 2024 році більша частка (20,55%) підприємств використовувала веб-сайти та додатки для здійснення електронних продажів, ніж використовувала продажі через електронний обмін даними (EDI) (6,14%), частка обороту від веб-продажів у загальному обороті, згенерованому підприємствами ЄС, була відносно низькою і становила 7,32% порівняно з 11,78% для обороту від продажів типу EDI.

Таким чином, цифровізація світової економіки йде дуже швидкими темпами, її розвиток призвів до появи нових бізнес-моделей, що, у свою чергу, тягне за собою зміни в політиці, державному управлінні, діяльності митних та податкових органів. Серед нових бізнес-моделей можна виділити:

- інтернет-магазини;
- соціальні мережі;
- потокові мультимедіа, платні передплати;
- колаборативні платформи (майданчики) для взаємодії фізичних осіб-споживачів та постачальників різних послуг у рамках шерінгової економіки).

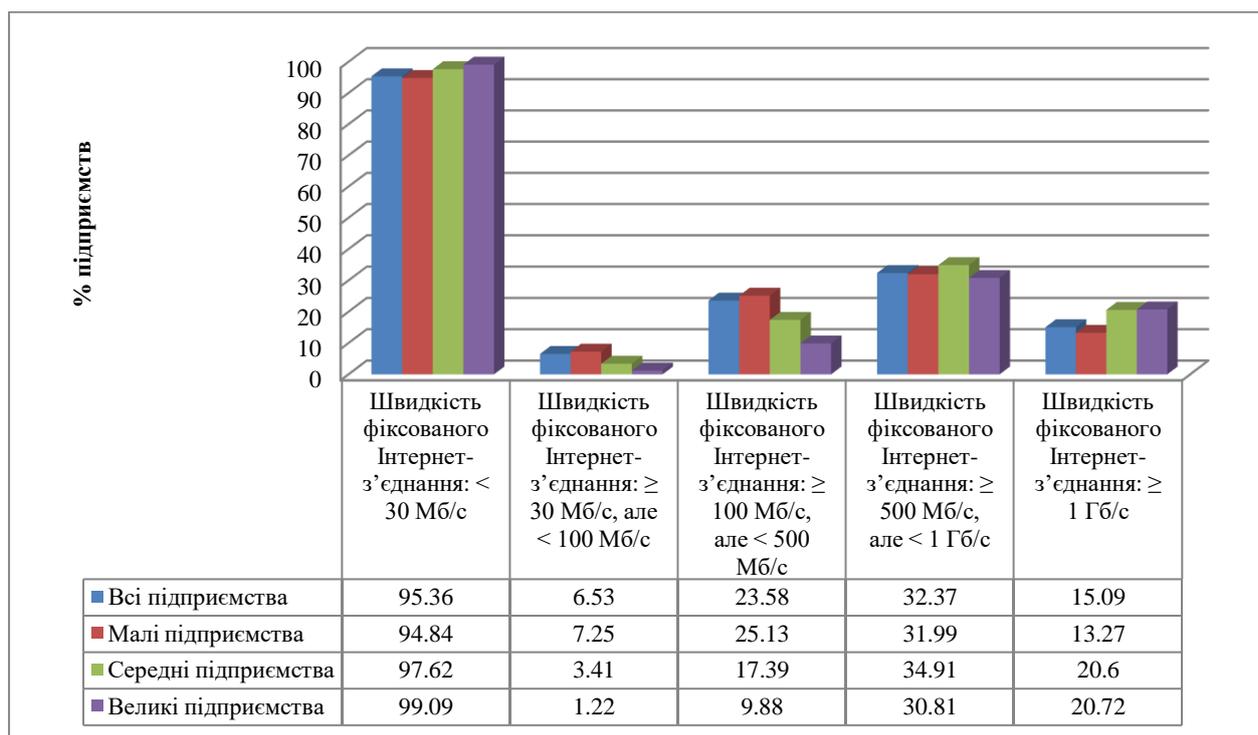

Рис. 1. Підприємства з фіксованим широкопasmовим підключенням за швидкістю фіксованого Інтернет-з'єднання та розмірним класом у ЄС, 2024 р.*
 * Сформовано автором за даними [14]

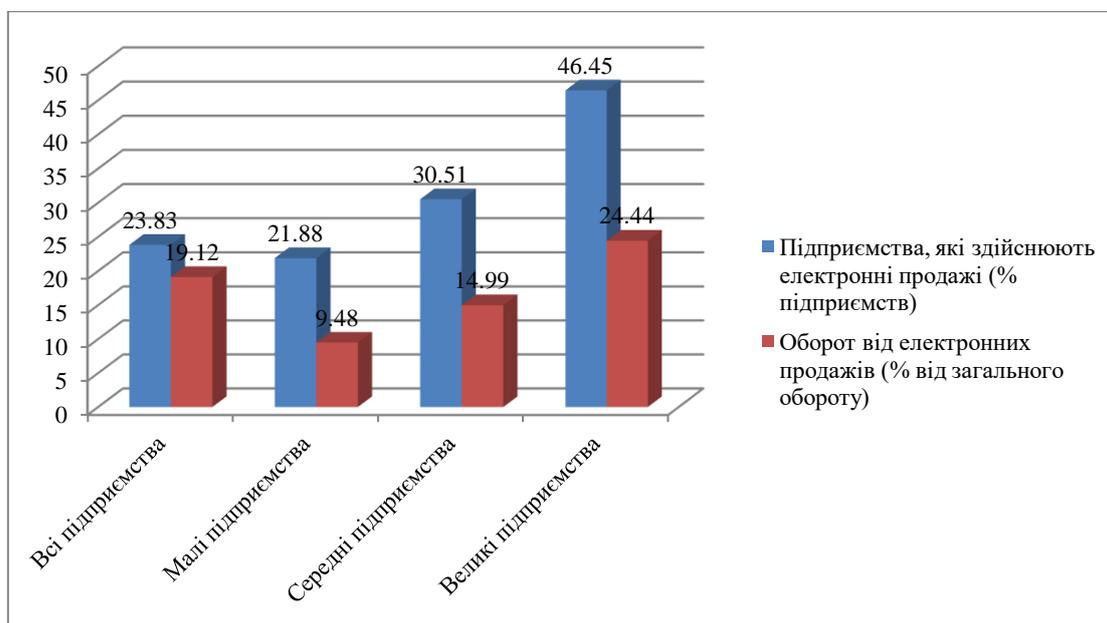

Рис. 2. Підприємства, що здійснюють електронні продажі, та обіг від електронних продажів за класами розміру у ЄС, 2023 р.
 * Сформовано автором за даними [15]

Важливим завданням є подальший розвиток цих бізнес-моделей та їх диверсифікація, а також забезпечення ефективного оподаткування діяльності із застосуванням таких моделей.

Отже, з 1 січня 2024 року в ЄС набули чинності зміни у системі оподаткування, у тому числі для ІТ-компаній, які здійснюють транскордонні транзакції. Вони включають такі вимоги [16]:

- застосування податку на додану вартість (VAT) на основі розташування споживача, а не постачальника;
- відсутність граничних значень, після яких компанія стає зобов'язаною платити VAT;
- зобов'язання платіжних систем передавати дані про транскордонні операції до податкових органів;
- для компаній, які здійснюють понад 25 продажів на квартал, платіжний процесор повинен реєструвати ці транзакції в базі даних CESOP.

Впроваджені податки на цифрові послуги у деяких країнах ЄС доцільно відобразити у табл. 1.

Таблиця 1.
Впроваджені податки на цифрові послуги у деяких країнах ЄС

Країна	Ставка податку	Сфера застосування	Глобальний поріг доходу	Поріг внутрішнього доходу
Австрія (AT)	5%	Онлайн-реклама	750 млн. євро (801 млн доларів США)	25 мільйонів євро (27 мільйонів доларів США)
Данія (DK)	2% (доплата 3%)	Постачальники аудіовізуальних медіа-послуг на вимогу	-	15 мільйонів данських крон (2,2 мільйона доларів США)
Франція (FR)	3%	Надання цифрового інтерфейсу. Рекламні послуги на основі даних користувачів.	750 млн євро (801 млн доларів США)	25 мільйонів євро (27 мільйонів доларів США)
Італія (IT)	3%	Реклама на цифровому інтерфейсі. Багатосторонній цифровий інтерфейс, що дозволяє користувачам купувати/продавати товари та послуги.	750 млн. євро (801 млн. доларів США)	5,5 млн. євро (5,9 млн. доларів США)
Польща (PL)	1,50%	Аудіовізуальні медіапослуги та аудіовізуальна комерційна комунікація	-	-

* Сформовано автором за даними [17]

Отже, впровадження податків на цифрові послуги в країнах ЄС на 2025 рік показує значну варіативність у ставках та сферах їх застосування. Наприклад, Австрія та Франція фокусуються на онлайн-рекламі та цифрових інтерфейсах зі ставками 5% та 3% відповідно, Данія та Польща застосовують нижчі ставки – 2% та 1,5% переважно до аудіовізуальних послуг. Глобальні та внутрішні пороги доходу, такі як 750 млн євро у Франції та Італії, свідчать про прагнення до стандартизації оподаткування. Незважаючи на чинність більшості податків із 2019–2020 років, обговорення щодо їхнього скасування або модифікації, як в Австрії та Італії, підкреслюють залежність від глобальних ініціатив, зокрема моделі Pillar One, запропонованої ОЕСР, що може призвести до подальших змін у цифровому оподаткуванні Європи [13; 18].

Що стосується України, то її законодавство з оподаткування ІТ-бізнесу теж не стоїть на місці: з 1 січня 2022 року набрав чинності Закон України від 14.12.2021 № 1946-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» [12], яким передбачено спеціальний режим оподаткування резидентів Дія Сіті.

Закон поширюється на нерезидентних суб'єктів господарювання, які не мають постійного представництва в Україні та надають цифрові послуги фізичним особам, включаючи приватних підприємців, на митній території України шляхом:

- надання доступу до цифрових послуг через електронний інтерфейс передачі даних,
- забезпечення технічних, організаційних, інформаційних та інших можливостей за допомогою інформаційних технологій для встановлення контактів та укладання договорів між продавцями та покупцями,
- надання цифрових послуг за посередницькими договорами.

Нерезидентні підприємства, яких це стосується, зобов'язані зареєструватися як платники ПДВ у податкових органах України. Обов'язок реєстрації виникає, якщо загальний обсяг цифрових послуг, наданих фізичним особам, що проживають в Україні, перевищує суму, еквівалентну 1 000 000 гривень протягом попереднього календарного року.

2 липня 2021 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо скасування оподаткування доходів, отриманих нерезидентами у вигляді плати за виробництво та/або розповсюдження реклами, та вдосконалення оподаткування доданої вартості операцій з надання електронних послуг нерезидентами фізичним особам» № 1525-IX [13]. Закон запроваджує ПДВ на цифрові послуги, що надаються нерезидентами українським фізичним особам-клієнтам, та скасовує 20% податок на рекламні послуги.

Нерезидент може добровільно подати заявку на реєстрацію платника ПДВ. Реєстрація є обов'язковою, якщо обсяг цифрових послуг, наданих нерезидентом фізичним особам-клієнтам, що знаходяться в Україні, протягом календарного року перевищує 1 мільйон гривень («обов'язкова реєстрація»).

Після завершення реєстрації нерезидент повинен включати 20% ПДВ до рахунків-фактур, подавати щоквартальні декларації з ПДВ та сплачувати ПДВ. Нерезиденти зможуть реєструватися та подавати декларації онлайн, у тому числі обирати сплату податку в євро або доларах США; рахунок в українському банку не потрібен.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Загальноприйнята практика оподаткування в умовах глобалізації засвідчує, що фрагментарне регулювання діяльності окремих платників податків у цифровому середовищі не забезпечує податкової нейтральності та може призводити до асиметричних фіскальних наслідків. Цифрова економіка не функціонує як ізольований сектор, а є інтегрованою складовою глобальної економічної системи, що унеможлиблює застосування до неї традиційних підходів до визначення податкової бази, об'єкта оподаткування та податкової юрисдикції. У зв'язку з цим обґрунтовано необхідність трансформації податкових механізмів із урахуванням специфіки цифрових бізнес-моделей, мобільності нематеріальних активів і транскордонного характеру електронних послуг.

У цифровому просторі істотно змінено взаємозв'язок між місцем здійснення господарської діяльності, створенням доданої вартості та виникненням податкових зобов'язань. Зникнення фізичних меж ведення бізнесу зумовило появу нових об'єктів оподаткування та актуалізувало перехід до моделей, орієнтованих на місце споживання, а не постачання. У цьому контексті ініціативи щодо запровадження податків на цифрові послуги розглядаються як інструмент забезпечення більш справедливого розподілу податкових надходжень між юрисдикціями з урахуванням сучасних форм економічної активності.

Результати дослідження засвідчують, що підходи країн Європейського Союзу до цифрового оподаткування характеризуються значною варіативністю ставок, сфер застосування та порогів доходу, що відображає перехідний характер регуляторної моделі та її залежність від глобальних ініціатив, зокрема рішень, запропонованих ОЕСР. Тривалі дискусії всередині ЄС свідчать про прагнення поєднати фіскальні інтереси держав із необхідністю збереження сприятливих умов для розвитку цифрової економіки та інноваційних сервісів, уникаючи запровадження регуляторних механізмів, здатних стримувати технологічний прогрес.

У національному контексті України встановлено, що запровадження спеціальних режимів оподаткування ІТ-бізнесу, зокрема Дія Сіті, а також механізму оподаткування ПДВ цифрових послуг нерезидентів, формує основу для адаптації податкової системи до умов цифровізації. Водночас зростання обсягів криптовалютних операцій та відсутність спеціального законодавчого регулювання їх оподаткування створюють правову невизначеність і потребують подальшого нормативного врегулювання з урахуванням міжнародного досвіду та принципів податкової нейтральності.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з поглибленим аналізом механізмів визначення місця створення доданої вартості у віртуальному середовищі, оцінюванням фіскальної ефективності цифрових податків у поєднанні з глобальними ініціативами ОЕСР, а також розробленням моделей оподаткування криптовалютних операцій і нових форм цифрових активів. Окремим напрямом подальших наукових пошуків є дослідження впливу цифрового оподаткування на інвестиційну привабливість ІТ-сектору та довгострокову стійкість податкових систем в умовах поглиблення глобальної цифрової трансформації.

Фінансування. Автор не отримував фінансування для цього рукопису.

Конфлікт інтересів. Автор заявляє, що не має конфлікту інтересів

Декларація використання ШІ. Автор не використовував інструменти штучного інтелекту під час підготовки рукопису.

Список використаних джерел

1. IDC Analytical Center. Digital economy share in global GDP: Statistical insights. 2024. URL: <https://www.idc.com> (дата звернення: 20.09.2025).
2. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо скасування оподаткування доходів, отриманих нерезидентами у вигляді виплати за виробництво та/або розповсюдження реклами, та удосконалення порядку оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання нерезидентами електронних послуг фізичним особам : Закон України від 03.06.2021 № 1525-IX. Верховна Рада України. Київ, 2021. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/t211525?an=2> (дата звернення: 03.12.2025).
3. Тимошенко Ю. О. Концептуальні підходи до дослідження грошово-кредитної політики у сучасній економіці. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2025. № 23. DOI: 10.5281/zenodo.17557469.
4. Ткаленко С., Любачівська Р., Онопрієнко Ю., Стецик Я., Петухова О. Сучасні тренди банківської діяльності в ЄС: оцінка впливу факторів на рівень прибутковості. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2025. Т. 2, № 61. С. 11–23. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcapt.2.61.2025.4677>.
5. Bobro N., Vasyliieva N., Suvorova S., Golovina O., Hulinchuk R. Effectiveness of digital integration in the economy and society amid ongoing economic transformation. *International Journal of Organizational Leadership*. 2025. Vol. 14 (First Special Issue 2025). P. 145–158. DOI: <https://doi.org/10.33844/ijol.2025.60469>.
6. Bobro N., Lisova R., Parfentieva O., Dmytrovska V., Kyrylenko S. Digital transformation for cost optimisation and sustainable business operations. *European Journal of Sustainable Development*. 2025. Vol. 14, no. 2. P. 158. DOI: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2025.v14n2p158>
7. Єремян О., Стефанович Н. Аналіз систем оподаткування суб'єктів ІТ-бізнесу в Україні: переваги та недоліки. *Галицький економічний вісник*. 2024. Том 87. № 2. С. 107-115. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.02.107
8. Милашко М. Оподаткування підприємств ІТ-сфери: сучасні виклики та перспективи. *Економіка та суспільство*. 2025 №80. . DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-82>
9. Прокопенко Н. С., Фененко П. О., Тимошенко А. О. Оподаткування криптовалютного бізнесу: реалії і перспективи. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/7_2018/3.pdf (дата звернення: 21.10.2025).
10. Тимошенко А. Діджиталізація державних фінансів у контексті забезпечення економічної безпеки України. *Сталий розвиток економіки*. 2025. № 6 (57). С. 44–51. DOI: 10.32782/2308-1988/2025-57-6

11. Гук О., Федевич Л., Ливдар М., Бушовська Л., Близнюк А. Оцінювання ефективності державної політики розвитку малого й середнього бізнесу: фінансовий аспект. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. № 1 (54). С. 174–187. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptr.1.54.2024.4265>.
12. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: основні положення Закону України від 14.12.2021 № 1946-IX. Головне управління ДПС у Тернопільській області. URL: <https://tr.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/546911.html> (дата звернення: 03.12.2025).
13. Про схвалення Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025–2027 роках : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 31.12.2024 № 1351-р. Київ, 2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-p#Text> (дата звернення: 03.12.2025).
14. Enache C. Digital Taxation around the World. *Global Taxes*. URL: <https://taxfoundation.org/research/all/global/digital-taxation/> (дата звернення: 03.12.2025).
15. European Commission. The European Commission's 2024–2029 priorities. 2024. URL: https://malta.representation.ec.europa.eu/index_en (дата звернення: 03.12.2025).
16. Eurostat. Type of connections to the internet by size class of enterprise. 2024. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/isoc_ci_it_es/default/table?lang=en (дата звернення: 03.12.2025).
17. Eurostat. Digital economy and society statistics – enterprises. 2025. URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Digital_economy_and_society_statistics_-_enterprises (дата звернення: 03.12.2025).
18. Tax Foundation. Digital Services Taxes in Europe. 2024. URL: <https://taxfoundation.org/data/all/eu/digital-tax-europe-2024/> (дата звернення: 03.12.2025).

References

1. IDC Analytical Center (2024). Digital economy share in global GDP: Statistical insights. <https://www.idc.com>
2. On amendments to the Tax Code of Ukraine regarding the abolition of taxation of income received by non-residents for advertising production and/or distribution and improvement of VAT taxation of electronic services. Law of Ukraine No. 1525-IX (2021). <https://ips.ligazakon.net/document/t211525?an=2> [in Ukrainian]
3. Tymoshenko, Yu. O. (2025). Conceptual approaches to studying monetary policy in the modern economy. *Achievements of the economy: prospects and innovations*, (23). <https://zenodo.org/records/17557469> [in Ukrainian]
4. Tkalenko, S., Liubachivska, R., Onopriienko, Yu., Stetsyk, Ya., & Petukhova, O. (2025). Modern trends in EU banking activity: assessing the influence of factors on profitability. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2(61), 11–23. <https://doi.org/10.55643/fcaptr.2.61.2025.4677>
5. Bobro, N., Vasylieva, N., Suvorova, S., Golovina, O., & Hulinchuk, R. (2025). Effectiveness of digital integration in the economy and society amid ongoing economic transformation. *International Journal of Organizational Leadership*, 14 (First Special Issue), 145–158. <https://doi.org/10.33844/ijol.2025.60469>
6. Bobro, N., Lisova, R., Parfentieva, O., Dmytrovska, V., & Kyrylenko, S. (2025). Digital transformation for cost optimisation and sustainable business operations. *European Journal of Sustainable Development*, 14(2), 158. <https://doi.org/10.14207/ejsd.2025.v14n2p158>
7. Yeremian, O., & Stefanovich, N. (2024) Analysis of taxation systems of IT-business subjects in Ukraine: advantages and disadvantages. *Galician economic journal*, 2024, 87(2), 107-115. https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2024.02.107

8. Milashko, M. (2025). Taxation of IT enterprises: Contemporary challenges and prospects. *Economy and society*, (80). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-82>
9. Prokopenko, N. S., Fenenko, P. O., & Tymoshenko, A. O. (2018). Taxation of cryptocurrency business: realities and prospects. http://www.investplan.com.ua/pdf/7_2018/3.pdf [in Ukrainian]
10. Tymoshenko, A. (2025). Digitalization of public finances in the context of ensuring Ukraine's economic security. *Sustainable economic development*, 6(57), 44–51. <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-57-6> [in Ukrainian]
11. Huk, O., Fedevych, L., Lyvdar, M., Bushovska, L., & Blyzniuk, A. (2024). Evaluating the effectiveness of public policy on SME development: financial aspect. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 1(54), 174–187. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.54.2024.4265>
12. Main Department of the State Tax Service in Ternopil region (2021). On amendments to the Tax Code of Ukraine to stimulate the development of the digital economy. Law of Ukraine No. 1946-IX. <https://tr.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/546911.html> [in Ukrainian]
13. On approval of the Strategy for Digital Development of Innovation Activity of Ukraine until 2030. Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 1351-p (2024, December 31). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-p#Text> [in Ukrainian]
14. Enache, C. (n.d.). Digital taxation around the world. *Global Taxes*. <https://taxfoundation.org/research/all/global/digital-taxation/>
15. European Commission (2024). The European Commission's 2024–2029 priorities. https://malta.representation.ec.europa.eu/index_en
16. Eurostat (2024). Type of connections to the internet by size class of enterprise. https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/isoc_ci_it_es/default/table?lang=en
17. Eurostat (2025). Digital economy and society statistics – enterprises. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Digital_economy_and_society_statistics_-_enterprises
18. Tax Foundation (2024). Digital services taxes in Europe. <https://taxfoundation.org/data/all/eu/digital-tax-europe-2024/>

Отримано:	04.12.2025	Beérkezett:	2025.12.04	Received:	04.12.2025
Прийнято до друку:	23.02.2026	Elfogadva:	2026.02.23	Accepted:	23.02.2026
Опубліковано:	31.03.2026	Megjelent:	2026.03.31	Published:	31.03.2026